

قسمت اول

پرسش‌های رایج و پاسخ‌های کوتاه در زمینه اقتصاد مقاومتی

تولید ملی چیست؟

باید و نباید اولویت‌بندی مصرف‌کننده ایرانی کدام است؟

یاسر سلیمانی

محصولی با دو برند خارجی مواجه است و میان این دو قصد انتخاب دارد. در این مورد باید بررسی کنیم که کدام یک از این دو کالا در ایران تولید و موجب اشتغال کارگر ایرانی شده است.

اولویت سوم: گاهی میان دو محصول وارداتی که نمونه ایرانی ندارند قصد انتخاب داریم. در این جا قطعا اولویت در حمایت از سرمایه‌گذار و برندی است که یک ایرانی بر روی آن ولو در خارج سرمایه‌گذاری کرده است.

اولویت چهارم: گاهی با دو محصول وارداتی مواجه‌ایم که نمونه ایرانی ندارند و هیچ یک هم دارای برند و سرمایه‌گذار ایرانی نیست و در قیمت و کیفیت هم تقریباً برابرند. حال کدام کالا انتخاب شود؟ در این جا حمایت از اقتصاد کشوری لازم است که در شرایط سختی و تحریم، کشورمان را تنها نگذاشته است. به عنوان مثال میان دو کالای چینی و کره‌ای قطعا اولویت با مصرف‌کننده کالای چینی است زیرا کره جنوبی در تحریم‌ها با آمریکا همکاری کرده، اما چین تا حد ممکن در پی کمک به ایران بود. بنابراین باید با رفتار خود کشورهایی را که در شرایط دشوار به اقتصاد ما فشار آوردند مجازات کنیم و کشورهایی را که حمایت‌مان کردند پاداش دهیم. اولویت پنجم: میان کالای وارداتی که نمونه داخلی ندارد و کالای قاچاق، انتخاب قطعا باید با کالای وارداتی باشد زیرا قاچاق بدون هیچ پرداختی به دولت و به صورت ارزان‌تر می‌تواند همه تولیدات داخلی را در رقابت قیمتی شکست دهد و موجب بیکاری و تعطیلی کارخانه‌های داخلی شود.

در داخل مرزهای یک کشور تولید شده باشد. پس این تصور که یک کالا باید تماما در ایران و توسط ایرانی‌ها تولید شده باشد تا تولید ملی شمرده شود تصوری اشتباه است.

در این راستا می‌توان علاوه بر نقد مراجع علمی و قانونی در زمینه عدم ارایه تعریفی مشخص برای تولید کالای ملی، بر اساس بندی در برجام مبنی بر این که ایران اجازه ندارد کالایی را که بالای ۱۰ درصد سهم تولید آن از آمریکا باشد بدون اجازه آمریکا خریداری کند، می‌توان تعریف کالای ملی را این چنین استنباط کرد که اگر سهم ایران هم در تولید کالایی بالای ۱۰ درصد باشد، ما توان تصمیم‌گیری در مورد آن کالا را پیدا می‌کنیم. شاید سهم در تولید حتی از برند هم مهم‌تر باشد. هر چند برند هم مسئله بااهمیتی است. اگر برند یک کالا ایرانی باشد فارغ از سهم تولید، آن کالا را ایرانی می‌دانیم.

اما در پاسخ به سوال دوم در مورد اولویت در خرید و مصرف کالاها می‌توان گفت در چارچوب اقتصاد مقاومتی، اولویت در خرید و مصرف کالاها می‌تواند به شرح زیر باشد:

اولویت اول: مصرف کالایی است که هم برند ایرانی دارد، هم در ایران توسط کارگر ایرانی تولید می‌شود و هم بخشی از زنجیره ارزش و سرمایه آن ایرانی است. در این شرایط قطعا انتخاب و حمایت از محصولی ارجح است که بخش بیش‌تری از زنجیره تولید را در درون کشورمان به خود اختصاص داده و از نظر قیمت و کیفیت هم توان رقابت دارد. اولویت دوم: فرض کنیم مصرف‌کننده ایرانی در

با توجه به تاکیدها و توصیه‌های چند سال اخیر رهبر معظم انقلاب در خصوص اقتصاد مقاومتی، اگر همه کارهای ضروری در این موضوع انجام شده بود، امروز تفاوت محسوسی را در اوضاع اقتصادی کشور و زندگی مردم شاهد بودیم. اقتصاد مقاومتی با مبانی محکم فکری و نظری، تنها راه علاج مشکلات کشور است. باید با تلاش بی‌وقفه و عینی کردن آثار اقتصاد مقاومتی در زندگی مردم، حرکت پرافتخار چهار دهه اخیر کشور را شتاب و رونق بیش‌تری بخشید. در این یادداشت و یادداشت‌های بعدی سعی می‌شود متناسب با شعار سال که «اقتصاد مقاومتی؛ تولید و اشتغال» است، برخی سوالات و شبهات رایج در این مورد را طرح کنیم و پاسخ دهیم.

یادداشت حاضر به دنبال طرح پرسش و پاسخ به این دو سوال خواهد بود:

– اولاً چه کالاهایی را می‌توان تولید ملی قلمداد کرد؟

– ثانياً رفتار یک مصرف‌کننده ایرانی در چارچوب اقتصاد مقاومتی در اولویت خرید و مصرف کالاها چگونه باید باشد؟

در پاسخ به سوال اول باید گفت بارها پیش آمده که هموطنان در مواجهه با کالاهای ایرانی آن را به دلایل مختلف، ایرانی نمی‌دانند. مثلا می‌گویند فلان کالا ایرانی نیست زیرا همه قطعاتش چینی است. بنابراین پاسخ به این سوال ضروری است که چه کالایی ایرانی هست و چه کالایی ایرانی نیست؟ چند درصد ارزش افزوده نیاز هست تا بتوان در مورد ایرانی بودن یک کالا تصمیم گرفت؟ امروزه در دنیا کم‌تر کالایی را می‌توان یافت که صفر تا صد آن